

АКАДЕМИЈА ТЕХНИЧКО-ВАСПИТАЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА – ОДСЕК НИШ
Александра Медведева 20, 18000 Ниш
<https://odseknis.akademijanis.edu.rs/>

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ**

Март, 2024.

Стандард 5

КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

а) Опис стања, анализа и процена

Академија техничко-васпитачких струковних студија у Нишу (у даљем тексту Академија), је високообразовна институција са примарним делатношћу високог образовања кроз основне и мастер струковне студије, у оквиру акредитованих студијских програма у циљу преношења научних и стручних знања и вештина и обезбеђивања стручног подмлатка. У складу са стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета наставног процеса високошколских установа, који се односе на квалитет наставног процеса, Академија је у протеклом периоду доследно спроводила своје правилнике и процедуре.

У оквиру [Правилника о стандардима и поступку обезбеђења квалитета](#) Академије, налазе се стандарди одржавања, садржаја и метода одржавања предавања и вежби, као и стандарди понашања наставника, контроле одржавања наставе, квалитета садржаја и методе наставе, које Академија у свом раду поштује са циљем пружања помоћи и информација студентима, повећања ефикасности рада наставника и атрактивности предмета, боље контрола квалитета наставе на предмету, као и јачања конкурентске позиције Академије. Основна сврха ових стандарда је да се студенти информишу о предмету: садржини и начину рада, динамици рада, литератури као и о оцењивању на наставном предмету. На тај начин ће студенти унапред знати шта могу да очекују и биће боље припремљени за рад на наставном предмету, чиме ће се подићи и ефикасност студирања. Корист имају и предметни наставници јер имају основу за систематичан и плански приступ раду на предмету, чиме ће се повећати ефикасност тога рада као и атрактивност самог предмета. Омогућава се боља контрола квалитета наставе на наставном предмету. Упоредивањем планираног обима, структуре и начина рада на предмету са оствареним, добиће се јасна слика о испуњавању циљева предмета. Академија је усвојила стандарде процедуре, које су у области квалитета наставног процеса детаљно обрађене и дефинисане делом и кроз [Правила студија](#), документ који је стручни орган установе донео 18.02.2022. год., затим [Правилника о избору наставног особља](#), [Правилника о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности](#), [Правилника о пријави, припреми и одбрани завршног рада](#), [Правилник о измени и допуни Правилника о пријави, припреми и одбрани завршног рада](#), [Правилник о мастер струковним студијама, пријави, припреми и одбрани завршног мастер рада](#), [Правилник о дисциплинској одговорности студената](#) и [Правилник о критеријумима и начинима за пружање подршке студентима из осетљивих друштвених група](#). Сви ови документи дефинишу параметре и индикаторе квалитета наставног процеса и педагошког рада, као и поступке за праћење, контролу, оцењивање и унапређивање наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, а све у циљу подизања квалитета наставног процеса.

У циљу константног развоја и стицања стручних компетенција својих наставника, Академија финансира учешћа наставног особља на конференцијама у земљи и у иностранству, стимулише наставнике за публикавање радова у часописима са импакт фактором, [Одлуком о одобравању средстава за подстицај научно-истраживачког рада у циљу публикавања резултата у часописима и публикацијама са импакт фактором](#), стручног усавршавања запослених у АТВСС Ниш, на годишњем нивоу, као и набавком потребне уџбеничке и стручне литературе.

[План и распоред наставе](#) (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената и познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе. [Правилником о стандардима и поступку обезбеђења квалитета](#) утврђен је механизам реализовања наставе у смислу усвајања плана извођења наставе од стране

стручног органа, а у складу са терминима и роковима предвиђеним планом рада Академије. План наставе и полагања испита као и колоквијумска недеља, дефинисани су тако да пруже студентима могућност планирања својих обавеза, током целе школске године. Предлог распореда испита на годишњем нивоу и распореда извођења наставе, наставних и ненаставних дана, пре усвајања иду на сагласност студентском парламенту Академије, а дати су кроз обједињен [Календар рада](#) школске године.

Квалитет наставног процеса се спроводи кроз пуну примену стандарда одржавања предавања, стандарда садржаја предавања, стандарда метода предавања, стандарда понашања наставника, стандарда одржавања вежби, стандарда садржаја вежби, контролу одржавања наставе, контролу квалитета садржаја и методе наставе, квалитет оцењивања, установљеним елементима оцењивања, контролом квалитета оцењивања и анкетирањем студената.

Академија је опредељена да стално унапређује квалитет наставног процеса, оцењујући да је квалитет наставе од кључне важности за остваривање темељних циљева образовања студената за укључивање у радни процес, стављајући акценат на квалитет наставног особља које испуњава услове у складу са [Правилником о избору наставника и сарадника](#). Академија се, одлуком Наставног-стручног Већа и Савета Академија, определила да проверу знања студената реализује кроз шест испитних рокова.

Садржаји предавања, тематске јединице, обезбеђују стицање потребних знања и вештина, дефинисаних циљевима и исходима, предмета, односно циљевима и исходима студијског програма Друмски саобраћај. Садржај предавања мора бити тако обликован да буде користан за савладавање градива и припрему испита. Велики број предмета садржи обавезну практичну наставу, која се реализује у сарадњи са партнерима из привреде. Академија подстиче и стимулише наставно особље да кроз предавања стимулишу критичко размишљање студената. Наставник је обавезан да један део предавања посвети примерима, илустрацијама, задацима и другим облицима примене теоријског знања у пракси. Посебан акценат се ставља на поступак припреме наставе. Наставно особље се подстиче да на предавањима користи разноврсне интерактивне облике рада (дискусија, симулација, анализа случајева из праксе, израда задатака, групно решавање проблема и слично). Током предавања, наставник обезбеђује активно учешће што већег броја студената на часу и двосмерну комуникацију са студентима.

Нарочита пажња се посвећује реализацији стручне праксе. Кроз стручну праксу студенти стичу неопходна практична искуства и имају прилику да стечене компетенције примене у реалним условима рада. Правилником о реализацији стручне праксе, јасно су дефинисане процедуре и надлежности свих субјеката у процесу реализације стручне праксе. Сваки студијски програм има своју развијену наставно-стручну базу коју користи за реализацију стручне праксе која се редовно иновира. Чланством у одборима "Нишког кластера напредних технологија" и "Регионалне Привредне Коморе Ниш", и сарадњом на пројекту за унапређење привреде са "Канцеларијом за локални економски развој и пројекте", наставно-стручна база је знатно проширена, чиме је Академији пружена могућност за реализацију практичних делова испита и израде завршних радова.

Академија посебну пажњу посвећује квалитету завршних радова, па је формирала Стручно-истраживачко веће које се бави праћењем квалитета поштовања процедура за израду завршних радова, задатих правилником.

Програмски садржај предмета, као и оперативни план рада, наставник доставља студентима на почетку семестра у оквиру интернет странице предмета. План рада садржи: основне податке о предмету - назив, семестар, број ЕСПБ бодова, статус, циљеве и исход предмета, садржај и структуру предмета, план и распоред извођења

наставе (предавања и вежбе), начин оцењивања на предмету, уџбеничку, односно обавезну и допунску литературу, као и основне податке о наставницима и сарадницима на предмету. [Курикулум студијског програма Друмски саобраћај](#) јавно је доступан, са јасно приказаном структуром обавезних и изборних предмета. Курикулум је усаглашен са курикулумима сродних студијских програма из ЕУ.

Структура курикулума студијаког програма Друмски саобраћај обухвата распоред предмета по годинама студија, по семестрима, фонд часова активне наставе и број ЕСПБ бодова. Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета. Опис сваког предмета садржи: назив предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ са очекиваним исходима, литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и очекивања. Испуњени су услови о заступљености појединих група предмета у структури студијских програма (академско-општеобразовни око 15%, стручни око 40% и стручно апликативни око 45%), а изборни предмети су заступљени су са најмање 20% у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Посебна пажња се остваривању постављених циљева и исхода студијског програма.

Настава у семестру се реализује у периоду од 15 недеља. Тачни термини почетка и завршетка наставе, пријава испита и овере семестра, полагања испита, утврђени су календаром рада који усваја стручни орган АТВСС Ниш на почетку школске године. [Распоред полагања испита](#) за следећу календарску годину, са тачно прецизираним терминима полагања за сваки испит у свих шест испитних рокова, усваја Наставно - стручно Веће, на крају текуће календарске године за наредну и објављује се на интернет страници Академије.

Распоред реализације наставе усваја Наставно - стручно Веће пре почетка семестра. У изради предлога распореда наставе анагажују се и представници студентског парламента Академије.

Осма и петнаеста недеља семестра одређене су као колоквијумске недеље и служе за одржавање колоквијума и надокнаду предиспитних и других обавеза. У току колоквијумских недеља у Академији се не реализују предавања и вежбе. Овај термин колоквијумске недеље уредно се уноси у оперативни план рада на предмету.

Контрола одржавања наставе према усвојеном плану рада и календару наставе обавља се кроз контролу дневника рада као и кроз студентску анкету. Наставник и сарадник је дужан да после сваког одржаног часа упише у дневник рада:

- Врсту наставе: предавања или вежбе;
- Датум;
- Број одржаних часова;
- Назив теме предавања или вежби;
- Број присутних студената.

Контрола квалитета садржаја и метода наставе обавља се кроз студентску анкету. Анкета студената резултира у оценама квалитета наставе на предмету и то за сваког наставника и сарадника појединачно. Анкетом се такође утврђује да ли се наставник придржава плана рада на предмету.

Поред спровођења студентске анкете о квалитету наставног процеса, Академија спроводи и анализу пролазности на појединачним предметима, након сваког испитног рока. Резултати пролазности по предметима и по студијским програмима анализирају се од стране стручних органа установе и по потреби се предузимају прописане корективне мере. На већу Катедре се указује на пропусте наставницима са

слабим процентима успеха студената на испитима, у наредном периоду се прати њихов рад и евентуално побољшање.

У складу са [Правилником о стручном усавршавању](#), Академија константно и активно подстиче наставнике и сараднике на унапређење својих компетенција, са циљем да се и на овај начин унапреди квалитет наставе и студијских програма. Наставници Академије се усмеравају да поред референци везаних за радове у часописима и на конференцијама, стичу и одговарајуће стручне сертификате и лиценце, па је већи број наставника и стекао овакве лиценце (Пројектовања саобраћаја и саобраћајне сигнализације).

При избору нових сарадника Академије, Комисије за избор наставника и сарадника, објективно сагледавају и бирају најбоље кандидате.

На студијском програму Друмски саобраћај постоји 22 обавезна и 12 изборна предмета, распоређених по појединим годинама студија. Предмети носе од 3 до 7 кредита, а однос између часова предавања и часова вежби креће се од 2:0 до максимално 3:3.

Овај студијски програм, иновиран је у односу на исти из 2013. године, коришћењем искустава из различитих пројекат. Оквирни садржаји предмета су усклађени са циљевима реализације пројекта „Унапређење безбедности саобраћаја у земљама Западног Балкана кроз иновацију курикулума и развој основних и мастер студија – Improving the Traffic Safety in the Western Balkan Countries through Curriculum Innovation and Development of Undergraduate and Master Studies/TRAFSAF“ (Contract number **598551-EPP-1-2018-1-XK-EPPKA2-CBHE-JP**).

Као пример усклађености курсева у смислу обима и ЕСПБ, с обзиром на исходе учења, дат је курикулум студијског програма Друмски саобраћај.

Студијски програм: ДРУМСКИ САОБРАЋАЈ
(2023/2024)

Ред. бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Тип.	Статус	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
ПРВА ГОДИНА										
1.	20.OD0001	Математика 1	I	АО	О	2	2	0		6
2.	20.OD0002	Механика 1	I	СС	О	2	3	0		7
3.	20.OD0003	Инжењерска информатика	I	АО	О	2	1	1		6
4.	20.OD0004	Пословно право	I	СА	О	2	0	0		3
5.	20.OD0005	Увод у саобраћај и транспорт	I	СС	О	3	2	0		7
6.	20.OD0006	Математика 2	II	АО	О	2	2	0		6
7.	20.OD0007	Технички енглески језик	II	АО	О	2	2	0		4
8.	20.OD0008	Физика	II	АО	О	2	1	1		6
9.	20.OD0009	Механика 2	II	СС	О	3	3	0		8
10.	20.OD0010	Техничко цртање	II	СС	О	2	1	2		7
ДРУГА ГОДИНА										
11.	20.OD0011	Механизација претовара	III	СС	ОБ	2	2	0		5
12.	20.OD0012	Безбедност саобраћаја	III	СА	ОБ	3	2	1		7
13.	20.OD0013	Паркирање и јавне гараже	III	СА	ОБ	3	2	1		7
14.	20.OD0014	Електротехника са електроником	III	СС	ОБ	2	1	1		5
15.	20.OD0101	Предмет изборног блока 1	III		ИЗ	2	2	0		5-6
16.	20.OD0016	Путеви	IV	СА	ОБ	2	2	0		6
17.	20.OD0017	Моторна возила	IV	СС	ОБ	3	2	0		7
18.	20.OD0018	Оспособљавање кандидата за возаче	IV	СА	ОБ	3	2	1		7
19.	20.OD0019	Машински елементи	IV	СС	ОБ	3	3	0		6
20.	20.OD0102	Предмет изборног блока 2	IV		ИЗ	2-3	2	0		5
ТРЕЋА ГОДИНА										
21.	20.OD0021	Јавни градски превоз	V	СА	ОБ	3	2	1		7
22.	20.OD0022	Техника безбедности и контроле саобраћаја	V	СА	ОБ	3	2	1		7
23.	20.OD0103	Предмет изборног блока 3	V		ИЗ	3	2	1		7
24.	20.OD0024	Технологија друмског саобраћаја	VI	СА	ОБ	3	2	1		7
25.	20.OD0025	Теорија и регулисање саобраћајних токова	VI	СА	ОБ	3	2	1		7
26.	20.OD0104	Предмет изборног блока 4	VI		ИЗ	3	2	1		7
27.	20.OD0027	Стручна пракса	VI	СА	ОБ	0	0	0	3	4
28.	20.OD0002	Завршни рад	VI	СА	ОБ	0	0	0	2	4
29.	20.OD0050	Предмет завршног рад	VI	СА	ОБ	0	0	0	2	3

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ

Ред. бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Тип.	Статус	Часови активне наставе			Остали часови	ЕСПБ
						П	В	ДОН		
Предмети изборног блока 1										
1.	20.OD0029	Менаџмент у саобраћају	III	CC	ИЗ	2	2	0		5
2.	20.OD0030	Статистика и анализа	III	CC	ИЗ	2	2	0		6
3.	20.OD0031	Саобраћајна психологија	III	CC	ИЗ	2	2	0		5
Предмети изборног блока 2										
4.	20.OD0032	Основи логистике	IV	CC	ИЗ	2	2	0		5
5.	20.OD0033	Урбанистичко планирање	IV	CA	ИЗ	3	2	0		5
6.	20.OD0034	Пословне комуникације у саобраћају	IV	CC	ИЗ	2	2	0		5
Предмети изборног блока 3										
7.	20.OD0035	Међународни транспорт и шпедиција	IV	CA	ИЗ	3	2	1		7
8.	20.OD0036	Осигурање у саобраћају и транспорту	IV	CA	ИЗ	3	2	1		7
9.	20.OD0037	Планирање саобраћаја	IV	CA	ИЗ	3	2	1		7
Предмети изборног блока 4										
10.	20.OD0038	Комбиновани транспорт	V	CA	ИЗ	3	2	1		7
11.	20.OD0039	Експлоатација и одржавање моторних возила	V	CA	ИЗ	3	2	1		7
12.	20.OD0040	Информационе технологије у саобраћају	V	CA	ИЗ	3	2	1		7

б) SWOT анализа

Ова анализа биће дата табеларно.

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Квалитетна нормативна регулатива која се тиче питања везаних за наставни процес +++ ✓ Доступност свих података везаних за наставни процес ++ ✓ Редовне анализе и извештавања о успеху на испитним роковима +++ ✓ Адекватна компетентност наставника и сарадника - квалитетан наставни кадар ++ ✓ Коришћење савремених техничких средстава у настави +++ ✓ Равномерна оптерећеност наставника и сарадника ++ ✓ Перманентно унапређење и усаглашавање наставних садржаја са актуелним трендовима у области Друмског саобраћаја +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Мали временски размак између колоквијумске недеље и почетка испитног рока што утиче на слабије резултате у испитном року ++ ✓ Слабо предзнање студената из основних предмета ++ ✓ Неуједначен критеријум оцењивања и систем бодовања на свим предметима ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Трендови у Европи и искуства у овој области доступни кроз реализацију међународних пројеката и креирање заједничких курикулума + ✓ Анализа рада и позитивних искустава везаних за извођење наставе, високошколских установа у иностранству + ✓ Сарадња са европским универзитетима у оквиру пројеката и приступ ресурсима +++ ✓ Оснаживање сарадње са социјалним партнерима (школама, привредним субјектима) у окружењу ради обезбеђивања одговарајуће студентске праксе ++ ✓ Развој научног подмлатка ++ ✓ Реализација сопствених програма оспособљавања наставника и сарадника ++ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Недостатак стварне подршке од стране значајних државних органа и институција ++ ✓ Недостатак финансијских средстава за стручно усавршавање наставног особља ++ ✓ Промена начина финансирања може негативно утицати на економску позицију и мотивисаност наставника +++ ✓ Велика потражња квалитетног кадра из ове области, плате у приватном сектору, утичу на интересовање младих у систему високог образовања +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

- Анализа и усаглашавање планова, програма и система бодовања, по предметима и годинама студија;
- Ажурирање наставних планова предмета и увођење нових предмета на основу потреба привредних субјекта;
- Подстицање наставника за стручно усавршавање;
- Повећано учешће студената у процесу обезбеђења квалитета наставног процеса.

г) Показатељи и прилози за Стандард 5

Прилог 5.1. [Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

Прилог 5.2. [Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

Прилог 5.3. [Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)